

**«ՇԻՐԱԿԱՅՈՒ ԺԵՄԱՐԱՆ» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**2023Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական հաշվետվություններ	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Շիրակացու ճեմարան» միջազգային գիտակրթական համալիր» ՓԲԸ-ի բաժնեկրթերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Շիրակացու ճեմարան» միջազգային գիտակրթական համալիր» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31-ը դեկտեմբերի 2023թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքի մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական հոսքերը՝ համաձայն ՓՄԿ-ների ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտի (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԿ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄՄԿ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ղեկավարությանը, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Թաթուլ Մովսիսյան

Գլխավոր տնօրեն/Առաջադրանքի ղեկավար

26 հունիսի, 2024թ.,
ք.Երևան, Պ.Սևակի 8

Միլիոն դրամ

	Ծանոթ.	31/12/23	31/12/22
Ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	6	2,657,255	2,556,425
Ոչ նյութական ակտիվներ		7,775	11,482
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների համար		7,295	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,672,325	2,567,907
Պաշարներ	7	35,211	56,415
Կանխավճարներ պաշարների և ծառայությունների համար	8	9,297	9,217
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	223,153	220,612
Այլ ընթացիկ հարկային ակտիվներ	19	22,478	7,896
Դրամական միջոցներ	10	74,563	60,811
Ֆինանսական ակտիվներ	11	800	1,800
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	12	14,178	10,087
Ընթացիկ ակտիվներ		379,680	366,838
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		3,052,005	2,934,745
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կանոնադրական կապիտալ	13	56,421	56,421
Զբաղիված շահույթ	13	1,333,641	1,217,117
Պահուստային կապիտալ	13	8,463	8,463
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,398,525	1,282,001
Վարկեր	14	63,202	144,481
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	15	971,894	938,906
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	26	81,988	74,904
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		1,117,084	1,158,291
Վարկեր	14	81,506	81,650
Փոխառություններ	16	12,361	14,361
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17	28,138	14,519
Կանխավճարներ ծառայությունների համար	18	228,864	217,775
Շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկային պարտավորություն		17,411	34,942
Այլ ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	19	30,365	5,703
Աշխատավարձի և այլ կարճ. հատուց-ի գծով պարտ-թյուններ	20	118,343	107,850
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	21	-	1,735
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	22	19,408	15,918
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		536,396	494,453
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		3,052,005	2,934,745

Տնօրեն

Աշոտ Ալիխանյան

Գլխավոր հաշվապահ

Թագուհի Սինանյան

Միլիոն դրամ

	Ծանոթ.	2023	2022
Հասույթ	23	2,571,460	2,361,750
Վաճառքի ինքնարժեք	23	(2,222,977)	(1,978,585)
Համախառն շահույթ		348,483	383,165
Այլ եկամուտներ	24	34,091	41,038
Իրացման ծախսեր		-	(25)
Վարչական ծախսեր		(210,423)	(146,024)
Այլ ծախսեր	24	(4,100)	(14,945)
Գործառնական շահույթ		168,051	263,209
Ֆինանսական եկամուտներ	25	860	824
Ֆինանսական ծախսեր	25	(18,545)	(27,134)
Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստներ	9	(4,791)	(10,156)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		111	(715)
Շահույթ մինչև հարկումը		145,686	226,028
Շահութահարկի գծով ծախս	26	(29,162)	(85,245)
Զուտ շահույթ		116,524	140,783

Տնօրեն

Աշոտ Ալիխանյան

Գլխավոր հաշվապահ

Թագուհի Սինանյան

ՄՈՈ ղրամ

	Ծանոթ.	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիսված շահույթ	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	13	56,421	1,076,335	8,463	1,141,218
Զուտ շահույթ		-	140,783	-	140,783
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.		56,421	1,217,117	8,463	1,282,001
Զուտ շահույթ		-	116,524	-	116,524
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.		56,421	1,333,641	8,463	1,398,525

Տնօրեն

Աշոտ Ալիխանյան

Գլխավոր հաշվապահ

Թագուհի Սինանյան

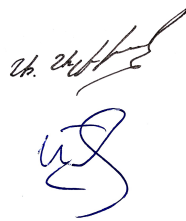

ՄԸԸ դրամ

	2023	2022
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
վաճառքներից	2,578,471	2,383,457
այլ գործունեությունից	111	3,714
նյութերի, ապրանքների, ծառայությունների ձեռք բերումից	(516,979)	(390,898)
աշխատակիցներին և նրանց անունից կատարված վճարումից	(1,545,383)	(1,367,938)
շահութահարկի վճարումից	(39,609)	(52,202)
այլ հարկերի, պարտադիր վճարների վճարումից	(26,388)	(13,819)
այլ արտահոսքեր	(229,804)	(187,100)
Գործառնական գործունեությունից դրամական գույտ հոսքեր	220,419	375,214
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
հիմնական միջոցների վաճառքից	-	5,000
տոկոսների ստացումից	860	824
հիմնական միջոցների ձեռքբերումից	(105,769)	(262,889)
փոխառությունների տրամադրումից	-	(1,000)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական գույտ հոսքեր	(104,909)	(258,065)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական գույտ հոսքեր		
վարկերի և փոխառությունների մարումից	(83,650)	(82,279)
տոկոսների վճարումից	(18,318)	(26,762)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական գույտ հոսքեր	(101,968)	(109,041)
Ընդամենը դրամական միջոցների գույտ հոսքեր	13,542	8,108
արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	210	(1,265)
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվարի	60,811	53,968
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	74,563	60,811

Տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Աշոտ Ալիխանյան

Թագուհի Սինանյան

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1. Նկարագիր և գործունեություն

«Շիրակացու ճեմարան» միջազգային գիտակրթական համալիր» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն, նախկին անվանումը՝ «Երևանի Անանիա Շիրակացու անվան ճեմարան» կրթահամալիր» ՓԲԸ) ստեղծվել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության 1998թ. թերթի 3-ի թիվ 27-Մ հրամանի համաձայն՝ Երևանի Անանիա Շիրակացու անվան հանրակրթական ճեմարանի վերակազմավորման ճանապարհով (հանդիսանում է նրա իրավահաջորդը): Այնուհետև ՀՀ կառավարության 2011թ. օգոստոսի 4-ի թիվ 1080-Ա որոշման համաձայն «Շիրակացու ճեմարան» (պետական գրանցման համարը 282.120.04989) և «Երևանի Անանիա Շիրակացու անվան ճեմարան» կրթահամալիր» (պետական գրանցման համարը 282.120.03148) փակ բաժնետիրական ընկերությունները միացման ձևով վերակազմակերպել են և Ընկերությունը հանդիսանում է «Շիրակացու ճեմարան» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդը (փոխանցման ակտին համապատասխան):

Ընկերության ստեղծման առաջնահերթ նպատակը շնորհալի երեխաների բացահայտման, նրանց կրթության կազմակերպման և օժտվածության խնդիրների հետազոտման, միջազգային, մասնագիտացված և հեղինակային հանրակրթական ծրագրերի իրականացման, ինչպես նաև օրենքով նախատեսված այլ տնտեսական գործունեության վարման ճանապարհով շահույթի ստացումն է:

Իր առջև դրված նպատակներն իրականացնելու համար Ընկերությունը զբաղվում է գործունեության հետևյալ հիմնական տեսակներով.

- Կրթական ծրագրերի իրականացում.
 - Հանրակրթական հիմնական ծրագրեր՝ նախադպրոցական, տարրական (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ), հիմնական (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ), միջնակարգ (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ).
 - Այլընտրանքային հանրակրթական հիմնական՝ հեղինակային, միջազգային, փորձարարական.
 - Մասնագիտական կրթական ծրագրեր (հիմնական և լրացուցիչ՝ նախնական մասնագիտական, միջին մասնագիտական, բարձրագույն մասնագիտական, հետբուհական մասնագիտական.
- Գիտահետազոտական գործունեություն:

Գործունեության հիմնական տեսակները ապահովելու նպատակով Ընկերությունը կարող է իրականացնել նաև մշակութային, հրատարակչական, տպագրական, մետաղամշակման, փայտամշակման, կահույքի և դպրոցական հագուստի արտադրության, գյուղատնտեսության, շինարարության, տրանսպորտային ծառայության, հանգստի կազմակերպման, հյուրանոցային, առողջարանային և մարզական բնագավառներում օրենքով չարգելված ձեռնարկատիրական գործունեություն:

Ընկերությունը ունի հանրակրթական ծրագրեր իրականացնելու իրավունք, որի համար հիմք են հանդիսանում՝

- ՀՀ ԿԳ նախարարության հանրակրթական ծրագրի իրականացման 08/10/2020թ. թիվ 1176 լիցենզիան.
- ՀՀ ԿԳ նախարարության հանրակրթական ծրագրեր իրականացման 08/10/2020թ. թիվ 0950 լիցենզիան.
- ՀՀ ԿԳ նախարարության հանրակրթական ծրագրեր իրականացման 08/10/2020թ. թիվ 0693 լիցենզիան.
- ՀՀ ԿԳ նախարարության հանրակրթական ծրագրեր իրականացման 08/10/2020թ. թիվ 1269 լիցենզիան:

2013թ.-ից Ընկերությունը հանրակրթության ոլորտում բացառիկ հեղինակություն վայելող Միջազգային բակալավրիատի կազմակերպության անդամ դպրոց է և միակն է Հայաստանում, որ իրականացնում է Միջազգային բակալավրիատի բոլոր՝ Կրտսեր դպրոցի (3 տարեկանից մինչև 4-րդ դասարան), Միջին դպրոցի (5-րդ դասարանից մինչև 10-րդ դասարան) և Դիպլոմային (11-րդ և 12-րդ դասարաններ) ծրագրերը:

Ընկերությունը նաև ԱՊՀ երկրների Միջազգային բակալավրիատի դպրոցների ասոցիացիայի անդամ է, Ընկերության տնօրենը ասոցիացիայի վարչության անդամ է ասոցիացիային անդամագրվելու օրվանից ի վեր:

Ընկերությունը «Ռաունդ Սքվեր» (ՌՄ) դպրոցների համաշխարհային ասոցիացիայի անդամ է: 2010թ. դարձել է ասոցիացիայի լիիրավ իննսունութերորդ անդամը, ներկայումս ՌՄ անդամ դպրոցները երկու հարյուրն են աշխարհի երեսուն երկրներում:

Աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը 2023թ. 497 անձ է և 2022թ.՝ 477:

Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական (փոստային) հասցեն է՝ ՀՀ, 375079, ք. Երևան, Արտեմ Միկոյան փողոց 35:

1.2. Կառուցվածք և կառավարում

Ընկերության կառավարման մարմիններն են բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը և միանձնյա գործադիր մարմինը՝ գլխավոր տնօրենը:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Ընկերությունը պարտավոր է ամեն տարի գումարել բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողով: Ընկերության բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովը գումարվում է հերթական ֆինանսական տարվա ավարտից 2 ամիս հետո 4 ամսվա ընթացքում: Բաժնետերերի տարեկան ժողովից բացի գումարվող Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովները համարվում են արտահերթ: Ընկերության արտահերթ ժողովներ գումարվում են անհետաձգելի հարցերի քննարկման համար: Ընկերության բաժնետերերի ինչպես տարեկան, այնպես էլ արտահերթ ընդհանուր ժողովները գումարվում են գլխավոր տնօրենի կողմից: Արտահերթ ընդհանուր ժողովը կարող է գումարվել նաև, վերստուգողի, Ընկերության աուդիտին իրականացնող անձի կամ պահանջը ներկայացնելու դրությամբ Ընկերության՝ առնվազն 10 տոկոս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) պահանջով:

Ընկերության բոլոր բաժնետոմսերը լրիվ վճարված և տեղաբաշխված են Ընկերության բաժնետերերի միջև: 31.12.2023թ. դրությամբ Ընկերությունը ունի 10 բաժնետեր:

Բաժնետերեր

Ընդամենը, այդ թվում

Ալիխանյան Աշոտ

«ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության աշխատակազմ» ՊԿՀ

Բաժնետոմսերի քանակ

564

304

236

2. ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ին համապատասխանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Փոքր և միջին կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվություններին միջազգային ստանդարտին (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ) համապատասխան:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթները

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

4.1. Զափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով: Սովորաբար սկզբնական արժեքը հիմնված է ակտիվի դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

4.2. Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

ա) ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) ֆինանսական արդյունքի մասին մեկ հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Ընկերությունը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառնության վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար:

դ) դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով ուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, ստացված տոկոսներն ու շահաբաժինները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր:

ե) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից.

Ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը: Երբ Ընկերությունը իր ֆինանսական հաշվետվություններում փոփոխում է հոդվածների ներկայացումը կամ դասակարգումը, ապա վերադասակարգում է համադրելի գումարները, բացի այն դեպքերից, երբ վերադասակարգումն անհրաժեշտ է:

4.3. Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական չափում. Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով: Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը՝ հանած առևտրային զեղչերը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Հետագա ծախսումներ. Հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր բաղկացուցիչի ավելացման կամ հիմնական միջոցի միավորի բաղկացուցիչի փոխարինման ծախսումները ավելացվում են հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե ակնկալվում է, որ դրա հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, և դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Հիմնական միջոցների փոխարինվող բաղկացուցիչները ենթակա են ապաճանաչման:

Հետագա չափում. Սկզբնական ճանաչումից հետո հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Մաշվածություն. Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար հաշվարկված մաշվածության գումարը ճանաչվում է որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ:

Օգտակար ծառայության ժամկետներ. շենքեր՝ 40 տարի, կառուցվածքներ՝ 20 տարի, փոխանցող հարմարանքներ՝ 20 տարի, մեքենաներ և սարքավորումներ՝ 5-10 տարի, տրանսպորտային միջոցներ՝ 5-10 տարի, արտադրական, տնտեսական գույք՝ 3-10 տարի, հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա՝ 1-3 տարի, այլ հիմնական միջոցներ՝ 5-8 տարի:

4.4. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով):

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները)՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Օգտակար ծառայության ժամկետները, համակարգչային ծրագրեր՝ 10 տարի, հեղինակային իրավունքներ՝ 1-15 տարի, այլ ոչ նյութական ակտիվներ՝ 1-10 տարի:

Ամորտիզացիայի հաշվարկման կիրառվող մեթոդը պետք է արտացոլի այն մոդելը, որով կազմակերպությունը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Ընկերությունը կիրառում է գծային մեթոդը:

4.5. Ակտիվների արժեզրկում

Սույն պարագրաֆի դրույթները վերաբերում են հիմնական միջոցներին, ոչ նյութական ակտիվներին:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Ընկերությունը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Ընկերությունը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

4.6. Պաշարներ

Պաշարները ներկայացված են ինքնարժեքի և հնարավոր իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է պաշարների ձեռքբերման ծախսումները և դրանց ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

4.7. Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Քաղաքականության ընտրություն. Հիմնական ֆինանսական գործիքների նկատմամբ Ընկերությունը կիրառում է ՓԿԿ-ների ՖՀՄՄ-ի 11-րդ և 12-րդ բաժինների պահանջներն ամբողջությամբ:

Հիմնական ֆինանսական գործիքներ են, մասնավորապես, առևտրական դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները, վարկերը:

Սկզբնական ճանաչում. Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Սկզբնական չափում. Երբ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է, այն չափվում է գործարքի գնով (ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացի այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման, որոնք հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով), բացառությամբ եթե համաձայնությունն, ըստ էության, իրենից ներկայացնում է ֆինանսավորման գործարք՝ կամ գործարքի կողմ հանդիսացող կազմակերպություններից մեկի մոտ առաջացնելով ֆինանսական պարտավորություն, կամ կոնտրագենտի մոտ՝ ֆինանսական ակտիվ: Համաձայնությունը հանգեցնում է ֆինանսավորման գործարքի, եթե վճարումը հետաձգվում է ավելի, քան սովորական գործունեության համար ընդունված ժամկետները, օրինակ՝ ապրանքների իրացման նպատակով գնորդին տրամադրվում է հետաձգված անտոկոս վճարումների իրավունք (անտոկոս կրեդիտավորում) կամ ֆինանսավորվում է մի տոկոսադրույքով, որը շուկայական տոկոսադրույք չէ, օրինակ՝ աշխատողին տրամադրում է անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ: Եթե համաձայնությունը հանգեցնում է ֆինանսավորման գործարքի, ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է ապագա վճարումների ներկա արժեքով՝ զեղչված համանման պարտքային գործիքի շուկայական տոկոսադրույքով, որը որոշվել էր սկզբնական ճանաչման պահին:

Հետագա չափում. Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ֆինանսական գործիքները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ առանց հանելու գործառնության հետ կապված որևէ ծախսում, որը Ընկերությունը կարող է կրել վաճառքի կամ այլ օտարման դեպքում:

Որպես ընթացիկ ակտիվներ կամ ընթացիկ պարտավորություններ դասակարգված պարտքային գործիքները չափվում են դրամական միջոցների կամ այլ հատուցման չգեղջված գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի կամ կստացվի (այսինքն՝ արժեգրվումը հանած), բացառությամբ եթե համաձայնությունը հանգեցնում է ֆինանսավորման գործարքի:

Ամորտիզացված արժեք և արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ. Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստորև նշվածների գումար գումարն է՝

ա) գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին,

բ) հանած հիմնական գումարի ցանկացած մարումներ,

գ) գումարած կամ հանած սկզբնական ճանաչման գումարի և մարման գումարի միջև ցանկացած տարբերության կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով,

դ) հանած ֆինանսական ակտիվի արժեգրվման կամ անհավաքագրելիության գծով ցանկացած նվազեցում (ուղղակիորեն կամ կարգավորող հաշիվների օգտագործման միջոցով):

Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, երբ տեղին է, ավելի կարճ ժամանակաշրջանի համար, գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները ճշգրտորեն զեղչում է մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը որոշվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի համաձայն՝

ա) ֆինանսական ակտիվի (պարտավորության) ամորտիզացված արժեքը ապագա դրամական մուտքերի (վճարումների) ներկա արժեքն է՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով.

բ) ժամանակաշրջանի տոկոսային ծախսը (եկամուտը) հավասար է ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆինանսական պարտավորության (ակտիվի) հաշվեկշռային արժեքի և ժամանակաշրջանի արդյունավետ տոկոսադրույքի արտադրյալին:

Ինքնարժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով չափված ֆինանսական գործիքների արժեքը։ Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք առկա է ինքնարժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով չափված որևէ ֆինանսական ակտիվի արժեքը կամ լինելու անկողմնակալ վկայություն։ Եթե առկա է արժեքը կամ լինելու անկողմնակալ վկայություն, Ընկերությունը անմիջապես ճանաչում է արժեքը կորուստ՝ շահույթում կամ վնասում։

Ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի արժեքը կամ լինելու անկողմնակալ վկայությունը ներառում է ակտիվի տիրապետողի ուշադրության արժանացած դիտարկելի տվյալները՝ հետևյալ կորստի դեպքերի վերաբերյալ՝

ա) թողարկողի կամ փոխառուի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները.

բ) պայմանագրի խախտումը, օրինակ՝ տոկոսների կամ հիմնական գումարի չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.

գ) պարտապանի ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված՝ տնտեսական կամ իրավական պատճառներով, պարտատիրոջ կողմից պարտապանին զիջումների տրամադրումը, որը այլապես պարտատերը չէր նախատեսի.

դ) հավանական է դարձել, որ պարտապանը կանանկանա կամ կենթարկվի այլ ֆինանսական վերակազմավորման.

ե) դիտարկելի տվյալներ, որոնք վկայում են, որ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով, դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, առկա է գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազում, թեև դեռևս հնարավոր չէ որոշակիացնել այդ նվազումը խմբի առանձին ֆինանսական ակտիվների գծով։

Չափում։ Ինքնարժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով չափված ֆինանսական ակտիվների արժեքը կորուստը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված՝ գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև եղած տարբերությունն է։ Եթե այդպիսի ֆինանսական գործիքն ունի փոփոխուն տոկոսադրույք, արժեքը կորուստը չափելու նպատակով զեղչման դրույքը պայմանագրի համաձայն որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է։

Եթե հետագա որևէ ժամանակաշրջանում արժեքը կորուստից կորստի գումարը նվազում է, և նվազումը կարող է օբյեկտիվորեն կապված լինել արժեքը կորուստի ճանաչելուց հետո տեղի ունեցած որևէ դեպքի հետ, ապա Ընկերությունը հակադարձում է նախկինում ճանաչված արժեքը կորուստը կամ ուղղակիորեն, կամ կարգավորող հաշիվը ճշգրտելու միջոցով։ Հակադարձումը չպետք է հանգեցնի այն բանին, որ ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը (բոլոր կարգավորող հաշիվները հանած) գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը կլինեք, եթե նախկինում արժեքը կորուստի ճանաչված չլիներ։ Հակադարձման գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում։

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչում։ Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ. (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Ընկերությունը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու պարզևատրումները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը։ Վերահսկողությունը համարվում է պահպանված, եթե մյուս կողմը գործնականում չի կարող ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չփոխկապակցված երրորդ կողմի՝ առանց վաճառքի վրա լրացուցիչ սահմանափակումներ դնելու անհրաժեշտության։

Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում։

Ֆինանսական ակտիվների դուրսգրում։ Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դուրս են գրվում, երբ Ընկերությունը սպառել է դրանց հավաքագրելու բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ այդպիսի ակտիվների փոխհատուցման հետ կապված ակնկալիքները անհիմն են։ Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ապաճանաչում։ Ընկերությունը կարող է դուրս գրել ֆինանսական ակտիվները, չնայած այդ գումարների վերականգնման (ստացման) համար կիրառվում են հարկադրման միջոցներ, բայց ողջամիտ ակնկալիքներ չկան։

Առևտրական դեբիտորական պարտքեր։ Հիմնական վաճառքները կատարվում են վճարման սովորական պայմանների հիմունքով, և դեբիտորական պարտքերը տոկոսակիր չեն։ Երբ պարտքը հետաձգվում է վճարման սովորական պայմաններով նախատեսված ժամկետներից, դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքները վերլուծվում են՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ գումարները փոխհատուցելի չեն։ Եթե գումարները փոխհատուցելի չեն, արժեքը կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում։

Արտարժույթով արտահայտված առևտրական դեբիտորական պարտքերը վերահաշվարկվում են դրամով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Արտարժույթի փոխարժեքային օգուտները կամ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ: Դրամական միջոցները դրամարկղում դրամական միջոցներն են և ցպահանջ ավանդները: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Որպեսզի ներդրումները որակվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար, ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ՝ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, կազմում են Ընկերության դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը և, որպես բաղադրիչ, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներառվում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր: Սկզբնական ճանաչման պահին առևտրական կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքի, երբ կրեդիտորական պարտքը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Ստացված վարկեր: Ստացված վարկը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում: Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչում է, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված կամ վճարվելիք հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակությունը հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Հաշվանցում: Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են, և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են գուտ գումարով այն դեպքում, երբ Ընկերությունը՝

- ա) տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և
- բ) մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

4.8. Աշխատակիցների հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չզեղչված գումարը, Ընկերությունը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ տարեկան արձակուրդը)՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը)՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Ընկերությունը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որը Ընկերությունը ակնկալում է վճարել որպես հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

4.9. Հասույթներ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը:

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն կազմակերպություն:

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն որոշել հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանը, և՝

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն որոշել գործարքի կատարման ժամանակ արված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Գործարքի ավարտվածության աստիճանը որոշվում է ներքոթվարկյալ մեթոդներից որևէ մեկով (Ընկերությունը կիրառում է այն մեթոդը, որով հնարավոր է առավել արժանահավատորեն չափել մատուցված ծառայությունները)՝

ա) կատարված աշխատանքների ուսումնասիրություն:

բ) տվյալ ամսաթվի դրությամբ մատուցված ծառայությունների ծավալի և մատուցվելիք ծառայությունների ամբողջ ծավալի հարաբերակցություն, կամ՝

գ) տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների ծավալի հարաբերակցությունը:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել, հասույթը ճանաչվում է միայն ճանաչված այն ծախսերի չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

4.10. Շնորհներ

Ճանաչում.

ա) շնորհը, որը ստացողի համար չի սահմանում որոշակի ապագա պայմանների կատարում, ճանաչվում է եկամտում, երբ շնորհի գծով մուտքերը ստացման ենթակա են:

բ) շնորհը, որը ստացողի համար սահմանում է որոշակի ապագա պայմանների կատարում, ճանաչվում է եկամտում միայն, երբ պայմանների կատարումը բավարարվում է:

գ) ստացված շնորհները, նախքան հասույթի ճանաչման չափանիշները բավարարելը, ճանաչվում են որպես պարտավորություն:

Չափում. Շնորհները չափվում են ստացված կամ ստացվելիք ակտիվի իրական արժեքով:

4.11. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված տվյալ օրվա միջին փոխարժեքը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փական (հաշվետու ամսաթվի) փոխարժեքը,

բ) արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները, որոնք հաշվառվում են սկզբնական արժեքով, ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են արտարժույթով գործարքների մարման կամ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով դրամային հոդվածների վերագնահատման արդյունքում, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքներում:

Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ. Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ. Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառվեն մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Ընկերությունը կիրառում է 18% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն գեղջվում (դիսկոնտավորվում):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Ընկերությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում. Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված հոդվածներից առաջացած ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընկերությունը շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի հոդվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները

4.12. Սխալներ

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց՝ դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

4.13. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

4.14. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Ընկերությունը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը պահանջվում է ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ով, կամ հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական հոսքերի վրա գործառնությունների,

այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ոեւանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Հզգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, Հզգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին: Այնուամենայնիվ, Հզգրտումը կարող է վերագրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի:

Երբ Ընկերության համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային Հզգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

4.15. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ընկերությունը Հզգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած Հզգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերությունը չի Հզգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած Հզգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Ընկերությունը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

5. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները

ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը դեկլարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:

6. Հիմնական միջոցներ

‘000 դրամ	Շենքեր	Կառուց-վածքներ	Փոխան-ցող հարմա-րանքներ	Մեքենա-ներ և սարքավո-րումներ	Տրանսպորտա-յին միջոցներ	Արտադրա-տնտեսա-կան գույք, գործիքներ	Այլ հիմնա-կան միջոցներ	Հողա-մասեր	Կառուց-ման ըն-թացքում գտնվող հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբեր 2021թ. (Աուդիտ չիրականացված)	1,842,225	52,347		157,837	18,184	170,046	4,225	516,023	228,405	2,989,292
Ձեռքբերում	183,832	5,564	15,000	30,588	-	21,360	539		-	256,883
Դուրսգրում	(29,236)	(556)	-	(3,394)	(5,443)	(1,027)	(539)	(4,464)	-	(44,659)
31 դեկտեմբեր 2022թ.	1,996,821	57,355	15,000	185,031	12,741	190,379	4,225	511,559	228,405	3,201,516
Ձեռքբերում	144,216	-	-	10,441	150	17,065	-		2,314	174,186
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	(40)	-		-	(40)
31 դեկտեմբեր 2023թ.	2,141,037	57,355	15,000	195,472	12,891	207,404	4,225	511,559	230,719	3,375,662
Կուտակված մաշվածություն										
31 դեկտեմբեր 2021թ. (Աուդիտ չիրականացված)	321,651	30,254		104,827	12,470	127,486	3,590			600,278
Տարվա մաշվածություն	47,604	1,873	625	10,319	856	16,741	130		-	78,148
Դուրս գրված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածություն	(23,107)	(556)	-	(3,202)	(5,443)	(1,027)	-		-	(33,335)
31 դեկտեմբեր 2022թ.	346,148	31,571	625	111,944	7,883	143,200	3,720			645,091
Տարվա մաշվածություն	51,677	2,411	750	8,200	867	9,390	61	-	-	73,356
Դուրս գրված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածություն	-	-	-	-	-	(40)	-	-	-	(40)
31 դեկտեմբեր 2023թ.	397,825	33,982	1,375	120,144	8,750	152,550	3,781			718,407
Հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբեր 2021թ.	1,520,574	22,093	0	53,010	5,714	42,560	635	516,023	228,405	2,389,014
31 դեկտեմբեր 2022թ.	1,650,673	25,784	14,375	73,087	4,858	47,179	505	511,559	228,405	2,556,425
31 դեկտեմբեր 2023թ.	1,743,212	23,373	13,625	75,328	4,141	54,854	444	511,559	230,719	2,657,255

Մաշվածություն

Միլիոն դրամ	Ծանոթ.	2023	2022
Ընդամենը, այդ թվում՝		73,356	78,148
• արտադրական նշանակության	23	72,405	77,264
• վարչական նշանակության		951	884

Գրավադրում. Վարկային պայմանագրերի շրջանակներում գրավադրված է Ընկերության ք.Երևան, Նոր-Նորք Միկոյան փող. թիվ 37 հասցեում գտնվող հողամասը, ուսումնական մասնաշենք-1, ուսումնական մասնաշենք-2, ճեմարանը, էլեկտրաէներգիայանը, կաթսայատունը, պարիսպը (ծանոթ. 14): Հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի այլ սահմանափակումներ չկան:

Այլ. Դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող, սակայն լրիվ մաշվածությունը հաշվարկված հիմնական միջոցների համախառն հաշվեկշռային արժեքը տարեվերջին կազմում է 238,599 հազար դրամ (2022թ-ի վերջին՝ 229,235 հազար դրամ): Հիմնական միջոցների ձեռք բերման պայմանագրային պարտավորությունները կազմում են 3,233 հազար դրամ:

7. Պաշարներ

Միլիոն դրամ	Մնացորդ 31.12.2023թ	Մնացորդ 31.12.2022թ
Ընդամենը՝ այդ թվում՝	35,211	56,415
• վառելիք	9,669	7,774
• շինանյութ	3,538	1,836
• դասագրքեր	8,439	18,976

2023թ. որպես ծախս ճանաչված պաշարների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 334,741 հազար դրամ (2022թ.-ին՝ 324,405 հազար դրամ):

8. Գանիավճարներ պաշարների և ծառայությունների համար

Միլիոն դրամ	Մնացորդ 31.12.2023թ	Մնացորդ 31.12.2022թ
Ընդամենը՝ այդ թվում՝	9,297	9,217
• նյութերի համար	4,098	3,360
• ծառայությունների համար	5,198	5,857

9. Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

Միլիոն դրամ	Մնացորդ 31.12.2023թ	Մնացորդ 31.12.2022թ
Ընդամենը՝ այդ թվում՝	223,153	220,612
• ծառայությունների գծով	100,920	70,611
• ուսման վարձի գծով	116,414	134,252
• պարապմունքների գծով	15,333	22,341
• ՄԲԴԾ կրթական ծրագրի ավարտական քննությունների գծով	1,888	1,368
• դասգրքերի վարձակալության գծով	2,600	1,007
• արժեզրկման գծով պահուստ	(14,947)	(10,156)

10. Դրամական միջոցներ

	Մնացորդ 31.12.2023թ.					Մնացորդ 31.12.2022թ.				
	ԱՄՆ		Դոլար		Միլիոն	ԱՄՆ		Դոլար		Միլիոն
	Եվրո	Դոլար	Եվրո	Դոլար		Եվրո	Դոլար	Եվրո	Դոլար	
Ընդամենը, այդ թվում՝	1,858	18,816	44	77	74,563	1,817	17,260	52,044	2	60,811
• դրամարկղում	-	-	-	-	4	-	-	-	-	24
• բանկում՝ արժույթով	-	-	-	-	66,188	-	-	-	-	52,939
• բանկում՝ արտարժույթով	1,858	18,816	44	77	8,372	1,817	17,260	52,044	2	7,848

11. Ֆինանսական ակտիվներ

Միլիոն դրամ

	Մնացորդ 31.12.2023թ.	Մնացորդ 31.12.2022թ.
Ընդամենը, այդ թվում՝	800	1,800
• կարճաժամկետ փոխառություններ, որից՝ կապակցված կողմերի գծով	800 800	1,800 800

Տրված փոխառությունները անտոկոս են և կարճաժամկետ:

12. Այլ ընթացիկ ակտիվներ

Միլիոն դրամ

	Մնացորդ 31.12.2023թ.	Մնացորդ 31.12.2022թ.
Ընդամենը, այդ թվում՝	14,178	10,087
• աշխատավարձի գծով կանխավճար	14,178	8,696
• առհաշիվ տրված գումար՝ գործուղումների համար	-	1,391

13. Սեփական կապիտալ

Սեփական կապիտալը (զուտ ակտիվները) ձևավորված է կանոնադրական կապիտալից (թողարկված և տեղաբաշխված (վճարված) կապիտալ), չբաշխված շահույթից՝ ներառյալ հաշվետու տարվա ֆինանսական արդյունքը, պահուստային կապիտալից:

Կանոնադրական կապիտալ. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 56,421,032 ՀՀ դրամ, որը կազմում է 564 հատ սովորական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100,037 ՀՀ դրամ: Կանոնադրական կապիտալի բոլոր բաժնեմասերը տեղաբաշխված են և վճարված:

Զբաղիված շահույթ. Ընկերությունն իրավունք ունի եռամսյակային, կիսամյակային կամ տարեկան իրականացնել իր շահույթի բաշխում բաժնետերերի միջև: Շահույթի բաշխման մասին որոշումն ընդունվում է ընդհանուր ժողովի կողմից: Ընկերությունը հաշվետու և նախորդ տարում շահաբաժնի բաշխում չի իրականացրել:

Այս հոդվածում ներառվել են նախորդ տարիների շբաղիված շահույթը՝ 1,217,117 հազար դրամ և հաշվետու տարվա զուտ շահույթը՝ 116,524 հազար դրամ:

Պահուստային կապիտալ. Ընկերությունում ստեղծվում է պահուստային կապիտալ՝ ոչ պակաս կանոնադրական կապիտալի 15 տոկոսից: Եթե պահուստային կապիտալը կազմում է կանոնադրությամբ սահմանված չափից ավելի փոքր մեծություն, ապա հատկացումներն այդ կապիտալին կատարվում են շահույթից՝ առնվազն 5 տոկոսի չափով, ինչպես նաև Ընկերության նոր արժեթղթերի թողարկման արժեքի և դրանց անվանական արժեքի միջև եղած տարբերությունից ստացվող միջոցներից: Պահուստային կապիտալն օգտագործվում է Ընկերության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե

Ընկերության շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում: Պահուստային կապիտալը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար: Ընկերությունը, կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, ստեղծել է պահուստային կապիտալ, որը կազմում է 8,463 հազար դրամ:

14. Վարկեր

Ստացված վարկերը տոկոսակիր են, ապահովված են գրավով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

‘000 դրամ	Տոկոսա- դրույք	Մարման ժամկետ	Մնացորդ 31.12.2023թ.	Մնացորդ 31.12.2022թ.
Ընդամենը ընթացիկ վարկեր, այդ թվում			81,506	81,650
ՀՀ դրամով վարկեր	10%	10/07/25	81,279	81,279
Հաշվարկված տոկոս			227	371
Ընդամենը ոչ ընթացիկ վարկեր, այդ թվում			63,202	144,481
ՀՀ դրամով վարկեր	10%		63,202	144,481

Գրավադրում. Վարկային պայմանագրերի շրջանակներում գրավադրված է Ընկերության ք.Երևան, Նոր-Նորք Միկոյան փող. թիվ 37 հասցեում գտնվող հողամասը, ուսումնական մասնաշենք-1, ուսումնական մասնաշենք-2, ձեմարանը, էլեկտրաէներգիայանը, կաթսայատունը, պարիսպը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պարտավորությունների գծով կազմակերպությունը մայր գումարի, տոկոսների, կամ պայմանագրի պայմանների պարտագանցումներ և խախտումներ չունի:

15. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

‘000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2021թ.			Մնացորդ 31.12.2022թ.			Մնացորդ 31.12.2023թ.
	Ավելացում	Նվա-գեցում		Ավելացում	Նվա-գեցում		
Ընդամենը	966,016	9,388	(36,498)	938,906	65,019	(32,031)	971,894

Շնորհները ստացվել են Շիրակացու ձեմարանի զարգացման հիմնադրամից և Հայաստանի Հանրապետությունից՝ ի դեմս ՀՀ կառավարությանն առնթրել պետական գույքի կառավարման վարչության:

Հաշվետու տարում ակտիվներին վերաբերող շնորհների՝ եկամուտ ճանաչումը կազմել է 32,031 հազար դրամ:

16. Փոխառություններ

‘000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2023թ.	Մնացորդ 31.12.2022թ.
Ընդամենը, այդ թվում՝	12,361	14,361
• կարճաժամկետ փոխառություններ, որից՝	12,361	14,361
կապակցված կողմերի գծով	10,361	12,361

Ստացված փոխառությունները անտոկոս են և կարճաժամկետ:

17. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

‘000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2023թ.	Մնացորդ 31.12.2022թ.
Ընդամենը, այդ թվում՝	28,138	14,519
• ծառայությունների ձեռքբերումից	21,959	13,093
• նյութերի ձեռքբերումից	2,327	1,426
• հիմնական միջոցների ձեռքբերումից	3,833	-

18. Կանխավճարներ ծառայությունների համար

‘000 դրամ

	Մնացորդ 31.12.2023թ	Մնացորդ 31.12.2022թ
Ընդամենը, այդ թվում՝	228,864	217,775
• կրթական ծառայությունների գծով	228,788	217,415

19. Այլ քննարկելի հարկային պարտավորություններ

‘000 դրամ

	Մնացորդ 31.12.2023թ.		Մնացորդ 31.12.2022թ.	
	կանխավճար	պարտա- վորություն	կանխավճար	պարտա- վորություն
Ընդամենը, այդ թվում՝	22,478	30,365	7,896	5,703
• միասնական հաշիվ	21,560	-	7,187	-
• ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ	210	-	-	2,227
• եկամտային հարկ	-	25,460	-	1,124
• դրոշմանիշային վճար	-	4,559	-	2,156

20. Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն

‘000 դրամ

	Մնացորդ 31.12.2023թ	Մնացորդ 31.12.2022թ
Ընդամենը, այդ թվում՝	118,343	107,850
• աշխատավարձի գծով	48,442	43,840
• կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով	69,901	64,010

21. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

‘000 դրամ

	Մնացորդ 31.12.2021թ	Ավելա- ցում	Նվազեցում	Մնացորդ 31.12.2022թ	Ավելա- ցում	Նվազեցում	Մնացորդ 31.12.2023թ
Ընդամենը	1,735	1	(1)	1,735	-	(1,735)	-

Շնորհները ստացվել են Շիրակացու ձեմարանի զարգացման հիմնադրամից:

Եկամուտներին վերաբերող շնորհների նվազումը՝ եկամտի ճանաչումը, կազմել է 1,735 հազար դրամ:

22. Այլ պարտավորություններ

‘000 դրամ

	Մնացորդ 31.12.2023թ.	Մնացորդ 31.12.2022թ
Ընդամենը, այդ թվում՝	19,408	15,918
• վարձակալության գծով	13,456	9,452
• արհմիության գծով	2,711	-
• դասագրքերի շրջանառության հիմնադրամի գծով	3,074	5,563

23. Վաճառքներ

Հաշվետու տարում Ընկերությունը իրականացրել (մատուցել) է կրթություն և դասընթացներ ըստ հետևյալ ուղղությունների՝ հիմնական միջնակարգ, տարրական, միջնակարգ, մանկակրթարան:

‘000 դրամ

	2023թ.			2022թ.		
	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ
Ընդամենը, այդ թվում՝	2,571,460	(2,222,977)	348,483	2,361,750	(1,978,585)	383,165
• ծառայությունների մատուցումից	2,571,460	(2,222,977)	348,483	2,361,750	(1,978,585)	383,165

Ինքնարժեք

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Ընդամենը, այդ թվում՝	2,222,977	1,978,585
• աշխատավարձ	1,364,393	1,222,674
• տրանսպորտ	362,501	372,977
• սնունդ	105,281	85,545
• այլ նյութեր	108,498	66,510
• ծառայություններ	118,168	61,424
• մաշվածություն	76,986	81,725
• կոմունալ ծախսեր	25,889	32,855
• միջազգային ծախսեր	36,543	30,683
• ապահովագրական ծախսեր	24,718	24,192

24. Այլ եկամուտներ/ծախսեր

‘000 դրամ

	2023	2022
Այլ եկամուտներ (օգուտներ) ընդամենը, այդ թվում՝	34,091	41,038
• ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	32,031	36,498
• եկամուտներին վերաբերող շնորհներից	1,735	1
• ՀՄ-ների օտարումից	-	4,167

‘000 դրամ

	2023	2022
Այլ ծախսեր (վնասներ) ընդամենը, այդ թվում՝	(4,100)	(14,945)
• դեբիտորական պարտքերի դուրսգրումից	(2,104)	-
• նյութական օգնություններից	(615)	(2,557)
• ՀՄ-ների օտարումից	(765)	(10,785)

25. Ֆինանսական եկամուտներ և ֆինանսական ծախսեր

‘000 դրամ

	2023	2022
Ֆինանսական եկամուտներ ընդամենը, այդ թվում՝	860	824
• բանկային հաշվի մնացորդի գծով	860	824
Ֆինանսական ծախսեր ընդամենը, այդ թվում՝	(18,545)	(27,134)
• վարկերի գծով	(18,545)	(27,134)

26. Շահութահարկ

‘000 դրամ

	2023	2022
• շահույթ (վնասում) ճանաչված շահութահարկի գումար, այդ թվում՝	(29,162)	(85,245)
○ ընթացիկ հարկի գծով	(22,078)	(34,942)
○ հետաձգված հարկի գծով	(7,084)	(50,303)

ՄԸԸ զրամ

**Հարկի գործող միջին դրույքի և
հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում**

	2023	2022
Հարկի կիրառվող դրույք	18%	18%
Շահույթ մինչև հարկումը	145,686	226,028
Չնվազեցվող ծախսեր/չհարկվող եկամուտներ	(23,030)	(31,906)
Հարկվող շահույթը	122,656	194,122
Ընթացիկ հարկ	22,078	34,942
Հարկի գործող միջին դրույքը	15.1%	15.5%

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

ՄԸԸ զրամ

	Ծանոթ.	(+) Հարկվող ժամանակավոր տարբերություն (-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն	
		2023	2022
Հիմնական միջոցներ	6	536,685	483,521
Ոչ նյութական ակտիվներ		3,650	6,778
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	(14,947)	(10,156)
Աշխատավարձի և այլ կարճ. հատուցումների գծով պարտավորություն	20	(69,901)	(64,010)
Ընդամենը		455,487	416,133
Հարկի դրույքը		18%	18%
Հետաձգված հարկային պարտավորություն		81,988	74,904

«Հիմնական միջոցներ» հոդվածում հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է հիմնական միջոցի միավորի՝ ֆինանսական ու հարկային հաշվառման նպատակներով տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետների կիրառումից:

«Ոչ նյութական ակտիվներ» հոդվածում հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է ոչ նյութական ակտիվի միավորի՝ ֆինանսական ու հարկային հաշվառման նպատակներով տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետների կիրառումից:

«Առևտրական դեբիտորական պարտքեր» հոդվածում նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է արժեզրկման կորուստից:

«Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է աշխատակիցների կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով:

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ, չօգտագործված հարկային վնասներ և չօգտագործված հարկային զեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

27. Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

ՄԸԸ զրամ

	Ծանոթ.	2023	2022
Հասույթ	23	2,571,460	2,361,750
Այլ եկամուտներ	24	34,091	41,038
Օգտագործված հումք և նյութեր		(334,741)	(324,405)
Աշխատավարձ և կարճ. այլ հատուցումներ		(1,563,939)	(1,359,913)
ՀՄ-ների մաշվածություն		(73,356)	(78,148)

ՈՆԱ-ների ամորտիզացիա		(4,778)	(4,479)
Գործառնական այլ ծախսումներ և ծախսեր		(460,686)	(372,634)
Գործառնական շահույթ		168,051	263,209
Ֆինանսական եկամուտներ	25	860	824
Ֆինանսական ծախսեր	25	(18,545)	(27,134)
Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստներ	9	(4,791)	(10,156)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		111	(715)
Շահույթ մինչև հարկումը		145,686	226,028
Շահութահարկի գծով ծախս	26	(29,162)	(85,245)
Զուտ շահույթ		116,524	140,783

28. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակներն ու քաղաքականությունը

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական նպատակն է Ընկերության գործառնականությունների ֆինանսավորումը: Ընկերությունն ունի առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ, որոնք առաջանում են գործառնական գործունեության ընթացքում:

Պարտքային ռիսկ: Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) և ներդրումային գործունեության (ավանդներ, տրված փոխառություններ) հետ: Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքերը հիմնականում առաջանում են ուսման վարձից:

Ուսման վարձը չվճարելու դեպքում Ընկերությունը ուսման ավարտական վկայական չի տրամադրում: Ընկերությունը չի կիրառում չվճարված ուսումնական վարձի դատական կարգով գանձման պրակտիկա:

Հաշվետու և նախորդ տարիներին ձևավորվել է դեբիտորական պարտքերի նկատմամբ անհավաքագրելիության պահուստ (ծանոթ. 9):

Իրացվելիության ռիսկ: Այն բանի ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Ընկերությունը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը: Ընկերության նպատակն է պահպանել ֆինանսավորման շարունակականության և ճկունության միջև հավասարակշռությունը՝ բանկային վարկերի միջոցով: Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հավասար են չգեղչված պայմանագրային վճարումներին:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չգեղչված պայմանագրային վճարումների վրա, ինչպես նաև հաշվեկշռային արժեքները:

‘000 դրամ

31.12.2023թ.

Ցպահանջ	Պայմանագրային վճարումներ			Հաշվեկշռային արժեք
	մինչև 1 տարի	1 տարուց ավել	Ընդամենը	
Վարկեր	-	81,506	63,202	144,708
ՀՀ դրամով	-	81,279	-	81,279
Տոկոսներ	-	227	-	227
Փոխառություններ	-	12,361	-	12,361
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	28,138	-	28,138
Այլ պարտավորություններ	-	185,527	-	185,527

31.12.2022թ.

Ցպահանջ	Պայմանագրային վճարումներ			Հաշվեկշռային արժեք
	մինչև 1 տարի	1 տարուց ավել	Ընդամենը	
Վարկեր	-	81,650	144,481	226,131
ՀՀ դրամով	-	81,279	-	81,279

Տոկոսներ	-	371	-	371	371
Փոխառություններ	-	14,361	-	14,361	14,361
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	14,519	-	14,519	14,519
Այլ պարտավորություններ	-	164,413	-	164,413	164,413

Շուկայական ռիսկ. Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ արժույթային ռիսկ, տոկոսադրույքային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժույթային ռիսկ. Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ռիսկին ենթարկվում է արտարժույթով դրամական միջոցները և կրեդիտորական պարտքերը: Արժույթը, որը հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկ, հետևյալն են՝ ԱՄՆ դոլար, Եվրո, ՌԴ, Ֆունտ ստերլինգ:

Ընկերությունը ունի արտարժույթով գնանշված հետևյալ ֆինանսական գործիքները.

Հոդված	USD		Euro		RUB		GBP	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Ընթացիկ ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ	18,816	17,260	1,858	1,817	44	52,044	77	2
Ընթացիկ պարտավորություններ								
Առևտրական և այլ կրեդ. պարտքեր	141	462	24,714	1,212	10,000	85,000	5,517	2,881
Զուտ հաշվեկշիռ	18,675	16,798	(22,856)	605	(9,956)	(32,956)	(5,440)	(2,879)

Որպես սփոթ փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝ 31.12.2023թ. դրությամբ՝ 1 Եվրո- 447.90 դրամ (31.12.2022թ - 420.06 դրամ), 1 ԱՄՆ դոլար- 404.79 դրամ (31.12.2022թ - 393.57 դրամ), 1 Ռուսական ռուբլի- 4.50 դրամ (31.12.2022թ.-5.59 դրամ), 1 Ֆունտ ստերլինգ-515.38 դրամ (31.12.2022թ - 474.13 դրամ):

Տոկոսադրույքային ռիսկ. Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Տոկոսադրույքի փոփոխությունները գլխավորապես ազդում են վարկերի վրա՝ փոփոխելով նրանց իրական արժեքը: Ստացված վարկերը ֆիքսված տոկոսադրույքով են:

Այլ գնային ռիսկ. Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժույթային ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով: Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

29. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Կապակցված կողմերի փոխհարաբերությունների բնույթը

Անվանումը

Բնույթը

Վերահսկող

Ալիխանյան Աշոտ՝ խոշոր բաժնետեր (53.9%)

Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ. Ընկերության կապակցված կողմ են հանդիսանում Շիրակացու ճեմարանի զարգացման հիմնադրամը և Շիրակացու ճեմարանի կրթական հիմնադրամը, որոնք հիմնադրվել են Ընկերության հիմնադիրների կողմից: Հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերությունն իրականացրել է Շիրակացու ճեմարանի

զարգացման հիմնադրամի հետ դրամաշնորհային ծրագրեր՝ ստացվել են ակտիվներին և եկամուտներին վերաբերող շնորհներ, որոնք մասնավորապես բացահայտվել են սույն հաշվետվության 15 և 21 ծանոթագրություններում:

Կապակցված կողմերի հետ այլ գործարքներ

'000 դրամ	Տրված կանխավճարներ	Տրված փոխառություն	Ստացված փոխառություն
Մնացորդ 31.12.2022թ.	-	800	12,361
Ավելացում	2,000	-	20,000
Նվազեցում	2,000	-	22,000
Մնացորդ 31.12.2023թ.	-	800	10,361

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2023թ. կազմել է 155,601 հազար դրամ (10 անձ) և 2022թ.՝ 138,067 հազար դրամ (9 անձ): Առանցքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

30. Պայմանականություններ

Ապահովագրություն. ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունը իրականացրել է աշխատակիցների առողջության ապահովագրություն:

Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատական հայցեր. 2023թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև, մինչև այս հաշվետվության հաստատման ամսաթիվը, Ընկերության դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

Երաշխիքներ. Չկան Ընկերության կողմից տրամադրված և (կամ) ստացված երաշխիքներ:

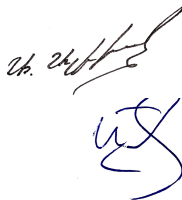
31. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2023թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (26.06.2024թ.) ընկած ժամանակահատվածում:

32. Ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են հրապարակման համար 2024թ. հունիսի 26-ին՝ տնօրեն Աշոտ Ալիխանյանի և գլխավոր հաշվապահ Թագուհի Սինանյանի կողմից:

Տնօրեն

Աշոտ Ալիխանյան

Գլխավոր հաշվապահ

Թագուհի Սինանյան

